

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Αθήνα, 27 Ιουλίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ: Υπουργό Πολιτισμού, κα. Στυλιανή Μενδώνη

Θέμα: «Θεσμικό και οικονομικό ‘έγκλημα’ κατά της πολιτιστικής μας κληρονομιάς η 50ετής απευθείας εκχώρηση αρχαιολογικών μνημείων και ιστορικών χώρων του Ελληνικού πολιτισμού σε νεοσυσταθείσα Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε). Σκανδαλώδες ξεπούλημα είκοσι ενός (21) κερδοφόρων καταστημάτων λιανικής πώλησης (πωλητηρίων) σε ιδιώτες. Όλοι οι χώροι υγιεινής (τουαλέτες) και αποθήκευσης (lockers) σε ιδιώτες εργολάβους, με χρέωση αντιτίμου»

Η κυβέρνηση και η ηγεσία του Υπουργείου Πολιτισμού, με άκρως προσχηματική διαβούλευση, επέλεξαν (πιθανώς εσκεμμένα) να εισαγάγουν εσπευσμένα προς ψήφιση στη Βουλή, ήτοι στα τέλη του τρέχοντος μήνα, ένα ακόμα νομοσχέδιο - όνειδος για τον Ελληνικό πολιτισμό.

Η διαδικασία της δημόσιας ηλεκτρονικής διαβούλευσης υπήρξε οριακά προσβλητική για το δημόσιο διάλογο και τους κοινωνικούς εταίρους, καθώς την ίδια ημέρα που αυτή ολοκληρώθηκε (20/7), κατατέθηκε το σχέδιο νόμου για συζήτηση 72 ωρών, (23/7) με στόχο την υπερψήφισή του την προσεχή Τρίτη 28/7.

Με το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου, προωθείται η σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «Οργανισμός Ανάπτυξης και Διαχείρισης Ελληνικής Πολιτιστικής Κληρονομιάς Α.Ε.» (Hellenic Heritage Organisation S.A.) με διάρκεια λειτουργίας τουλάχιστον τα πενήντα (50) έτη, η οποία ουσιαστικά υποκαθιστά, συρρικνώνει και αποδημεί το Δημόσιο Οργανισμό Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων (ΟΔΑΠ), αφού πλέον θα διαχειρίζεται πλήρως και αποκλειστικώς το σύνολο των

Αρχαιολογικών χώρων, τα εκδοτήρια των εισιτηρίων, τα καταστήματα (πωλητήρια), ακόμα και τις τουαλέτες (!) και προφανώς κάθε κινητή ή ακίνητη περιουσία.

Η κίνηση αυτή ολοκληρώνει το μεθοδευμένο «έγκλημα» που ξεκίνησε πριν από τρία χρόνια με τη μετατροπή του ιστορικού Ταμείου Αρχαιολογικών Πόρων (ΤΑΠ), στο σημερινό ΟΔΑΠ.

Σύμφωνα με το σχέδιο που προωθείται, η υπό ίδρυση Α.Ε. μένει προκλητικά και σκανδαλωδώς εκτός δημόσιου λογιστικού, εκτός κάθε διαφάνειας, κοινοβουλευτικού ελέγχου και θεσμικής δικλείδας ασφαλείας, έχοντας την άδεια να ξοδεύει ανεξέλεγκτα το δημόσιο χρήμα που εισπράττει μέσω των απευθείας αναθέσεων, των υπέρογκων διαφημιστικών δαπανών καθώς και των λοιπών συμβουλευτικών υπηρεσιών, λειτουργώντας ουσιαστικά ως κομματικό φέουδο, λαμβάνοντας εντολές μόνο από την εκάστοτε πολιτική ηγεσία.

Έτσι, προκύπτει ένα απολύτως διορισμένο και ισχυρό Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο θα υποκαθιστά/αντικαθιστά την έμπειρη Αρχαιολογική Υπηρεσία και τον ΟΔΑΠ, έχοντας μάλιστα τη θεσμική πρωτοτυπία να δρα ως «εκπρόσωπος» του ΥΠΠΟ και να εισηγείται νομοθετικές διατάξεις απευθείας στον Υπουργό Πολιτισμού.

Το μέγεθος του οικονομικού παραλογισμού και της λεηλασίας του δημοσίου χρήματος αποκαλύπτεται από το γεγονός ότι τα άρθρα 4-24 του νομοσχεδίου ισχύουν απλώς προσωρινά, μέχρι η ίδια η Εταιρεία να αποφασίσει το δικό της Καταστατικό. Αυτό σημαίνει ότι οι βασικές διατάξεις, όπως οι αρμοδιότητες των μελών του Δ.Σ, η διαχείριση των εσόδων (ύψους εκατομμυρίων ευρώ) και των αμοιβών των στελεχών της, θα τροποποιούνται μονομερώς και αυθαίρετα από το διορισμένο Δ.Σ.

Μάλιστα, αντί η κρατικοδίαιτη αυτή Α.Ε. να αποδίδει έσοδα στο κράτος, ο δημόσιος ΟΔΑΠ υποχρεούται (βάσει νόμου) να της προκαταβάλλει κάθε χρόνο το 80% των λειτουργικών της εξόδων (προβλέπεται μέσα στο πρώτο δίμηνο), καθώς και ένα επιπλέον «διαχειριστικό» κόστος που θα καθορίζει η ίδια η Α.Ε.

Παράλληλα, προβλέπονται τακτικές και έκτακτες επιχορηγήσεις από τον κρατικό προϋπολογισμό, ακόμη και από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ).

Επισημαίνεται δε, πως τα ετήσια έσοδα που συγκεντρώνει σήμερα ο ΟΔΑΠ, ανέρχονται στο διόλου ευκαταφρόνητο ποσό των διακοσίων πενήντα (250)

εκατομμυρίων ευρώ, ενώ δεν προβλέπεται εκ του νόμου κανένα όριο (πλαφόν) για το πόσα από αυτά τα χρήματα του Ελληνικού λαού, θα κατευθύνονται στην Α.Ε.

Την ίδια ώρα που συντελείται αυτό το νομοθετικό ατόπημα, επίσημο έγγραφο του ΟΔΑΠ που αναρτήθηκε στη Διαύγεια (Αρ. Πρωτ. 10.11.1025 / ΟΔΑΠ / ΓΔ / ΑΤΠΑΠ / 23264) με θέμα την προέγκριση δαπάνης για «Μελέτη εκτίμησης της μισθωτικής αξίας 21 πωλητηρίων του ΟΔΑΠ» αποκαλύπτει τις πραγματικές προθέσεις του «Α' Προγράμματος Αξιοποίησης Πωλητηρίων», βάσει του οποίου, η ηγεσία του ΥΠΠΟ σχεδιάζει να φέρει εσπευσμένα στο Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο (ΚΑΣ) την **εκχώρηση της λειτουργίας των είκοσι ενός (21) πλέον κερδοφόρων και εμβληματικών επισκέψιμων πωλητηρίων** (αρχαιολογικών ειδών) της χώρας σε ιδιώτες αναδόχους, ήδη από το τρέχον έτος (2026), με την καταβολή ενός εξευτελιστικού μηνιαίου μισθώματος.

Η λίστα περιλαμβάνει ορισμένα από τα αρχαιολογικά «φιλέτα» του Ελληνικού τουρισμού όπως περιγράφονται παρακάτω, ενώ τα «μικρά» περιφερειακά μουσεία σκοπίμως εξαιρέθηκαν, ως μη 'ελκυστικά' για τα ιδιωτικά κέρδη:

- Ακρόπολη
- Αρχαία Αγορά
- Ολυμπείο
- Σούνιο
- Κνωσός
- Αρχαία Ολυμπία
- Δελφοί
- Ακρωτήρι Θήρας
- Μυκήνες
- Επίδαυρος
- Βεργίνα
- Ρόδος (Παλιά Πόλη & Παλάτι Μεγάλου Μαγίστρου)
- Ρέθυμνο (Λότζια)
- Κέρκυρα (Παλαιό Φρούριο)
- Χανιά (Αρχαιολογικό Μουσείο & Παλιά Πόλη)
- Μπεή Χαμάμ Θεσσαλονίκης
- Ανάκτορο Αιγών

Παρά το γεγονός πως από το 1910 το Ελληνικό κράτος είχε θεσμοθετήσει ειδικούς δημόσιους φορείς προστασίας των μνημείων (πχ Αρχαιολογικό Ταμείο, Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων) για να διασφαλίσει ότι όλα τα έσοδα των ιστορικών και

αρχαιολογικών χώρων θα επιστρέφουν αποκλειστικά στον Ελληνικό πολιτισμό, εντούτοις, με τον τρόπο που μεθοδεύεται η πλήρης εμπορευματοποίηση των αρχαιολογικών θησαυρών της Ελληνικής πολιτιστικής κληρονομιάς, τα χρήματα των επισκεπτών/τουριστών, αντί να καταλήγουν πάλι στο Δημόσιο Ταμείο για την υποστήριξη, συντήρηση και ανάπτυξη των μνημείων, θα εκχωρούνται απευθείας σε «τσέπες» ιδιωτών, με ό, τι αυτό συνεπάγεται.

Επειδή ως κράτος, φαίνεται πως δεν μαθαίνουμε από τα λάθη του παρελθόντος, η ηγεσία του ΥΠΠΟ επιλέγει να επαναφέρει το ολέθριο και αποτυχημένο εγχείρημα του «ΟΠΕΠ Α.Ε.», ο οποίος αν και ιδρύθηκε το 1997, αναγκάστηκε να καταργηθεί το 2011 υπό το βάρος τεράστιων οικονομικών σκανδάλων, αφήνοντας έλλειμμα 14 εκατομμυρίων ευρώ στις «πλάτες» των Ελλήνων φορολογουμένων.

Παράλληλα, με την ίδρυση του νέου ΝΠΔΔ («Φορέας Διαχείρισης Επισκέψιμων Χώρων Ενάλιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς»), αποκόπτονται οι ενάλιοι αρχαιολογικοί χώροι από την καθ' ύλην αρμόδια Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων, με το Δ.Σ. του νέου φορέα να μην απαιτεί καν αρχαιολογική εμπειρία, παραδίδοντας ουσιαστικά τη διαχείρισή τους στους Δήμους ή/και σε ιδιωτικές εταιρείες.

Η πολιτική της πλήρους εμπορευματοποίησης του πολιτισμού (ιδιωτικές «πριβέ» ξεναγήσεις αξίας 5.000 ευρώ, γαμήλιες δεξιώσεις και γαστρονομικές βραδιές για ιδιωτικά ιδρύματα), συνοδεύεται από έναν πρωτοφανή διεθνή διασυρμό της χώρας, αναφορικά με τις ανύπαρκτες υποδομές υγιεινής (τουαλέτες) στον Ιερό Βράχο της Ακρόπολης.

Δεκάδες ξένα μέσα μαζικής ενημέρωσης και ιστολόγια του διαδικτύου περιγράφουν με μελανά χρώματα την απίστευτη ταλαιπωρία που βιώνουν εκατομμύρια επισκέπτες στην Αθήνα, οι οποίοι αν και καλούνται να πληρώσουν πανάκριβα εισιτήρια εισόδου **(30 ευρώ)** για να οδηγηθούν στον Παρθενώνα, έρχονται αντιμέτωποι με την παντελή απουσία υποδομών υγιεινής (τουαλετών), με αποτέλεσμα να αναγκάζονται πολλοί εξ αυτών να πραγματοποιούν τη φυσική τους ανάγκη (ούρηση) ανάμεσα στα μάρμαρα και τις κολώνες του περιβάλλοντα χώρου του μνημείου!

Το μεγάλο σκάνδαλο, ωστόσο, έγκειται στο γεγονός ότι ενώ υπάρχουν πλήρως εξοπλισμένες τουαλέτες στο κτίριο του Παλιού Μουσείου της Ακρόπολης, το Υπουργείο Πολιτισμού, όπως καταγγέλλουν επώνυμα και δημόσια οι εκπρόσωποι των εργαζομένων, φροντίζει να τις κρατά ερμητικώς κλειστές για το κοινό.

Οι εργαζόμενοι καταγγέλλουν μάλιστα, πως η σκόπιμη δημιουργία της ‘υγειονομικής’ κρίσης, μεθοδεύεται προκειμένου να παραδοθεί η καθαριότητα και η φύλαξη των αρχαιολογικών χώρων σε ιδιώτες εργολάβους (outsourcing), με απώτερο σκοπό την επιβολή ειδικού τέλους / αντιτίμου ύψους **1 ευρώ ανά άτομο για τη χρήση των τουαλετών** από τους επισκέπτες και τους τουρίστες, ενώ **στα 2 ευρώ θα τιμολογείται το υποχρεωτικό ντουλαπάκι αποθήκευσης πραγμάτων / ιματισθήκη (lockers).**

Την ίδια στιγμή, το Υπουργείο αρνείται πεισματικά να προχωρήσει σε μόνιμες προσλήψεις καταρτισμένου προσωπικού μέσω ΑΣΕΠ, προκρίνοντας τις ελαστικές σχέσεις εργασίας, τα «μπλοκάκια» και τις εργολαβίες με ενοικιαζόμενο προσωπικό, υποβαθμίζοντας έτι περαιτέρω την Αρχαιολογική Υπηρεσία και τα έμπειρα στελέχη της.

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. Μπορείτε να μας ενημερώσετε με ποιο δικαίωμα και βάσει ποιας οικονομοτεχνικής μελέτης, αποφασίσατε να εκχωρήσετε για χρονικό διάστημα 50 ετών την απόλυτη και καθολική διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς της χώρα μας, στους ιδιώτες μιας Α.Ε. που δεν θα λογοδοτούν πλέον στα δημόσια λογιστικά ταμεία;
2. Πόσα χρήματα συνολικά θα διοχετεύονται απευθείας στον κρατικό υπολογισμό κάθε έτος και πόσα θα παραμένουν στο διαχειριστικό όφελος της νέας Α.Ε;
3. Με ποια διαδικασία θα επιλέγονται τα μέλη και το προεδρείο του ΔΣ της νέας ΑΕ; Θα τεθούν επιστημονικά κριτήρια, με γνώμονα τα χαρακτηριστικά του Ελληνικού πολιτισμού και της αρχαιολογικής επιστήμης ή όλα θα είναι προσηματικά, σαν το πτυχίο του Southeastern College του τέως υφυπουργού;
4. Τι προστατευτικά μέτρα έχετε λάβει ως πολιτική ηγεσία, προκειμένου να αποτρέψετε μια πιθανή διοικητική κακοδιαχείριση ή μια οικονομική αλόγιστη σπατάλη / ασυδοσία των εσόδων των αρχαιολογικών πόρων, όταν δίνετε στο διορισμένο Δ.Σ. της Α.Ε το δικαίωμα να τροποποιεί μονομερώς το καταστατικό της και να προβαίνει σε ανεξέλεγκτες ενέργειες, να συνάπτει απευθείας αναθέσεις και να μοιράζει χρήμα σε «στημένους» διαγωνισμούς, ενός υποψηφίου;
5. Πώς δικαιολογείται το γεγονός πως ο ΟΔΑΠ υποχρεούται να προκαταβάλλει το 80% των λειτουργικών εξόδων της νέας Ανώνυμης Εταιρείας, στερώντας εκατομμύρια

ευρώ από τον κρατικό προϋπολογισμό και την Αρχαιολογική Υπηρεσία της χώρας, χωρίς να θεσπίζεται κανένα όριο (πλαφόν) στα ποσά που θα της μεταβιβάζονται;

6. Για ποιο λόγο προχωρά η κυβέρνηση και το Υπουργείο σας στο **απροκάλυπτο και σίγουρα αχρείαστο «ξεπούλημα» των είκοσι ενός (21) πλέον κερδοφόρων πωλητηρίων της χώρας (Ακρόπολη, Κνωσός, Δελφοί, Βεργίνα κ.λπ.) σε ιδιώτες**, όπως αποκαλύπτει έγγραφο της Διαύγειας; Ποια είναι τα ακριβή ποσά που εκτιμάται ότι θα καρπωθούν οι ιδιώτες ανάδοχοι εις βάρος των δημοσίων εσόδων και γιατί οι πόροι αυτοί δεν παραμένουν στο Δημόσιο, ενισχύοντας το επιτυχημένο μοντέλο του ΤΑΠ που ισχύει ήδη από το μακρινό 1910;
7. Για ποιο λόγο κρατάτε ερμητικά κλειστές για το κοινό τις υπάρχουσες τουαλέτες στο κτίριο του Παλιού Μουσείου Ακρόπολης, επιτρέποντας το διεθνή διασυρμό της χώρας στα ξένα ΜΜΕ; Αληθεύουν οι επίσημες καταγγελίες των εργαζομένων ότι η απαξίωση αυτή είναι εσκεμμένη, προκειμένου να επιβληθεί ειδικό τέλος / αντίτιμο ύψους **1 ευρώ** για τη χρήση των υποδομών υγιεινής, μέσω ιδιωτών υπεργολάβων (outsourcing); Γνωρίζετε ότι πολλοί επισκέπτες, ειδικά ηλικιωμένοι ή με προβλήματα υγείας, αδυνατούν να κρατηθούν και **ουρούν στον Ιερό Βράχο της Ακρόπολης**, σε κοινή θέα, ανάμεσα στα μάρμαρα και τα αρχαιολογικά ευρήματα του λόφου; Πως το επιτρέπετε αυτό; Γιατί δεν δίνετε ένα τέλος στην πολιτιστική διολίσθηση της χώρας μας;
8. Γνωρίζετε ότι αν κάποιος τουρίστας / επισκέπτης πληρώσει το εισιτήριο (**κόστους 30 ευρώ**) για να ανέβει στον Ιερό βράχο της Ακρόπολης και χρειαστεί να επισκεφτεί εσπευσμένα την τουαλέτα, οφείλει να κατέβει μέχρι την είσοδο/έξοδο, να βγει εκτός του οριοθετημένου χώρου του μνημείου και στη συνέχεια να ΞΑΝΑ ΠΛΗΡΩΣΕΙ 30 ευρώ για να εισέλθει πάλι, λόγω του θεσπισμένου ηλεκτρονικού εισιτηρίου; Τι απαντάτε σε αυτούς τους επισκέπτες που έρχονται από τα πέρατα του κόσμου για να επισκεφτούν την Ακρόπολη και εμείς τους αντιμετωπίζουμε με αυτόν τον τρόπο;
9. Αληθεύει πως την ευθύνη της διαχείρισης (και των εσόδων βεβαίως) των εισιτηρίων της Ακρόπολης την κατοχυρώσατε μέσω διαγωνιστικής διαδικασίας, στην οποία συμμετείχε ένας και μοναδικός υποψήφιος;
10. Αληθεύει πως τη διαχείριση των αναψυκτήριων όλων των αρχαιολογικών χώρων και μνημείων της χώρας, την κατοχυρώσατε μέσω διαγωνισμού, σε έναν και μοναδικό υποψήφιο;
11. Αληθεύει πως το σχέδιο νόμου προβλέπει να λάβει η Α.Ε. με την ίδρυσή της 3 εκατ. ευρώ ως έκτακτη επιχορήγηση και ακόμα 3 εκατ. ευρώ σε μετοχές από το Δημόσιο και τον ΟΔΑΠ;

12. Αληθεύει ότι στο μουσείο του Ηρακλείου Κρήτης, το οποίο από το 2023 είναι ΝΠΔΔ και έχει αποκοπεί από την Αρχαιολογική υπηρεσία για να είναι - τάχα - πιο ευέλικτος φορέας, δεν λειτουργούσαν τα κλιματιστικά στον καύσωνα της προηγούμενης εβδομάδας;
13. Γιατί αρνείστε συστηματικά να καλύψετε τα τεράστια οργανικά κενά των αρχαιολογικών χώρων σε φύλαξη και καθαριότητα, με μόνιμες προσλήψεις μέσω ΑΣΕΠ, αντί να επιβάλλετε καθεστώς εργασιακής «γαλέρας» με μπλοκάκια, εργολαβίες και ενοικιαζόμενο προσωπικό;

Ο Ερωτών

Αθανάσιος Χαλκιάς
Ανεξάρτητος Βουλευτής
Α' Αθήνας